

## ΑΡΘΡΟ 23 Σ.

### Ι. ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ (2023-2025)

#### ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

1. **ΣτΕ 761/2024** = Ειδικότερα, προβάλλεται, μεταξύ άλλων, ότι α) το Δ.Σ. του Σ.Ε.Α., σε συνέχεια ομόφωνου ψηφίσματος της Γενικής Συνέλευσής του και κατόπιν θετικής εισήγησης της Επιτροπής Κτιρίου, δεν αποφάσισε να παραχωρήσει περαιτέρω τη χρήση του κτιρίου (και δη του προαυλίου του), όπως δέχεται η Διοίκηση, αλλά να φιλοξενήσει σε αυτό, υπό την άμεση επίβλεψή του, εκδήλωση του προαναφερόμενου Σωματίου Υποστήριξης του Επιστημονικού και Κοινωνικού Έργου του 18ΑΝΩ, η οποία ενέπιπτε στους καταστατικούς σκοπούς του εν λόγω Συλλόγου, β) δεν ζητήθηκε ούτε δόθηκε κάποιο οικονομικό αντάλλαγμα για τη φιλοξενία της συγκεκριμένης ή οποιασδήποτε άλλης εκδήλωσης, γ) ο δια της προβαλλόμενης πράξης έλεγχος της δράσης του αιτούντος Συλλόγου αποτελεί «έλεγχο σκοπιμότητας ... με γνώμονα αυθαίρετες εκτιμήσεις, σχετικές με τις πολιτικές [του] θέσεις ...», ο οποίος αντίκειται στα άρθρα 12 και 23 του Συντάγματος, στο άρθρο 3 της 87/1948 Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας «Περί συνδικαλιστικής ελευθερίας και προστασίας του συνδικαλιστικού δικαιώματος», που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.δ. 4204/1961, και στο άρθρο 14 παρ. 1 και 2 του ν. 1264/1982 καθώς και στην αρχή της αμεροληψίας της Διοίκησης, «υποβαθμίζοντας εντέλει τη διοικητική δράση σε εργαλείο εξυπηρέτησης συγκυριακών πολιτικών σκοπιμοτήτων της εκάστοτε κυβέρνησης» και δ) η γενική αναφορά της προσβαλλόμενης πράξης σε «παράβαση του άρθρου 46 του ν. 4858/2021», λόγω της πραγματοποίησης εκδήλωσης στο παραχωρηθέν ακίνητο χωρίς προηγούμενη άδεια του Υπουργείου Πολιτισμού και χωρίς την καταβολή τέλους υπέρ Οργανισμού Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων, ελλείπει προσδιορισμού συγκεκριμένου κανονιστικού πλαισίου υπαγωγής του συγκεκριμένου ακινήτου σε αντίστοιχο ρυθμιστικό καθεστώς ή/και χωρίς συγκεκριμένη αναφορά σε παράβαση συγκεκριμένου όρου χρήσης που να έχει καθοριστεί με τις ανακαλούμενες αποφάσεις παραχώρησης καθιστά την αιτιολογία της προσβαλλόμενης πράξης πλημμελή. Περαιτέρω, κατά τους ισχυρισμούς του αιτούντος Συλλόγου, ούτε από την προβαλλόμενη πράξη ούτε από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ούτε, άλλωστε, προσδιορίζεται, οποιοσδήποτε κίνδυνος για την ασφάλεια του μνημείου. Κατά τα προβαλλόμενα, ουδεμία αναφορά γίνεται σε οποιοδήποτε ζήτημα φθοράς ή βλάβης του ακινήτου, ουδείς δε ισχυρισμός διατυπώνεται ότι ο Σύλλογος στη συγκεκριμένη εκδήλωση ή οποτεδήποτε άλλοτε, δια πράξεων ή παραλείψεων του, έθεσε με οποιονδήποτε τρόπο έστω και κατ' ελάχιστο σε κίνδυνο ή δεν διαφύλαξε επαρκώς την ασφάλεια του ακινήτου μνημείου, έχει δε ο Σύλλογος αναλάβει εξ ολοκλήρου τη δαπάνη συντήρησης, λειτουργίας, καθαριότητας και φύλαξης του ακινήτου. Τέλος, προβάλλεται ότι στην προσβαλλόμενη πράξη δεν τεκμηριώνεται επαρκώς ο λόγος δημοσίου συμφέροντος που επέβαλε την άμεση ανάληψη της κατοχής του ακινήτου μνημείου από τον ιδιοκτήτη.

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    | <p>Οι ειδικότεροι δε ισχυρισμοί που προβάλλονται από τον Σύλλογο περί αντιθέσεως της προσβαλλόμενης πράξης στο άρθρο 23 του Συντάγματος, στο άρθρο 3 της 87/1948 Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας «Περί συνδικαλιστικής ελευθερίας και προστασίας του συνδικαλιστικού δικαιώματος», που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.δ. 4204/1961 και στο άρθρο 14 παρ. 1 και 2 του ν. 1264/1982, καθώς και στο άρθρο 12 του Συντάγματος αλλά και στην αρχή της αμεροληψίας της Διοίκησης, ανεξαρτήτως του ότι ο αιτών Σύλλογος δεν αποδεικνύει ότι είναι συνδικαλιστική οργάνωση διά της προσκομιδής στοιχείων σχετικών με την εγγραφή του στο ειδικό βιβλίο συνδικαλιστικών οργανώσεων του άρθρου 2 του ν. 1264/1982, είναι, σε κάθε περίπτωση, απορριπτέοι ως αβάσιμοι. Και τούτο διότι η προσβαλλόμενη πράξη, ερμηνευόμενη ενόψει των προσκομισθέντων στοιχείων, δεν στηρίχθηκε στο περιεχόμενο της εν λόγω εκδήλωσης για το ναυάγιο της Πύλου, αλλά στην τακτική και επί μακρόν παραχώρηση της χρήσης του μνημείου σε τρίτους για την πραγματοποίηση εκδηλώσεων και δράσεων σε αυτό.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 2. | <p><b>ΣτΕ 2036/2023 = 12.</b> Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση, προβάλλεται ότι οι διατάξεις των άρθρων 22 παρ. 3 του ν. 4728/2020 και 288 του ν. 4738/2020, κατ' επίκληση των οποίων εκδόθηκαν οι προσβαλλόμενες υπουργικές αποφάσεις, αντίκεινται στο άρθρο 43 παρ.1 και 2 του Συντάγματος. Και τούτο διότι, κατά τους ισχυρισμούς της αιτούσας, όταν η παρεχόμενη εξουσιοδότηση αφορά την οργάνωση και άσκηση ατομικού δικαιώματος, όπως, εν προκειμένω, την άσκηση του δικαιώματος της συνδικαλιστικής ελευθερίας που προστατεύεται από το άρθρο 23 παρ. 1 του Σ., απαιτείται η ως άνω εξουσιοδότηση να δίνεται αποκλειστικώς στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και όχι σε άλλα όργανα της Διοίκησης. Με τον λόγο αυτό, καθ' ερμηνεία του, αμφισβητείται η νομιμότητα και της μη ρητώς προσβαλλόμενης με την υπό κρίση αίτηση Φ.350/51/139940/Ε3/ 14.10.2020 Κ.Υ.Α. που εκδόθηκε κατ' επίκληση του ως άνω άρθρου 22 παρ. 3 του ν. 4728/2020 (βλ. ΣτΕ 2112/2022 σκ. 13). Ο λόγος αυτός, κατ' αρχήν, παραδεκτώς, προβάλλεται δεδομένου ότι τόσο η προαναφερθείσα από 14.10.2020 Κ.Υ.Α. όσο και η ρητώς προσβαλλόμενη από 29.10.2020 υπουργική απόφαση που εκδόθηκε κατ' επίκληση του άρθρου 288 του ν. 4738/2020 (βλ. ΣτΕ 2112/2022 σκ.15) αποτελούν ενιαίο σύνολο με το οποίο εισάγονται ρυθμίσεις που αφορούν στην εν γένει εκλογική διαδικασία για την ανάδειξη αιρετών εκπροσώπων των εκπαιδευτικών στα οικεία υπηρεσιακά συμβούλια, ενώ, άλλωστε, οι ως άνω δύο κανονιστικές πράξεις αποτελούν το έρεισμα της υπό στοιχ. γ προσβαλλόμενης ατομικής πράξης (βλ. προοίμιο αυτής), η νομιμότητα της οποίας, όπως εκτέθηκε (βλ. σκέψη 6) εξετάζεται εν προκειμένω.</p> <p>13.Επειδή, περαιτέρω, ο πιο πάνω λόγος ως προς την ουσία του είναι απορριπτέος ως αβάσιμος. Και τούτο, διότι, πέραν του ότι, όπως έχει κριθεί, η ρύθμιση άσκησης ατομικού δικαιώματος μπορεί να γίνει, όχι μόνο με προεδρικό διάταγμα, αλλά και με υπουργική απόφαση, εφόσον η ουσιαστική ρύθμιση του θέματος διαγράφεται, έστω σε γενικές γραμμές, στην εξουσιοδοτική ή άλλη διάταξη (βλ. ΣτΕ 1804/2017 Ολ., 2294/2020, 2678/2018 κ.ά.), πάντως, εν προκειμένω, η εν λόγω εκλογική διαδικασία δεν αποτελεί έκφανση της συνδικαλιστικής ελευθερίας των εκπαιδευτικών, αλλά αφορά την ανάδειξη αιρετών εκπροσώπων των μελών Ε.Ε.Π. και Ε.Β.Π. στα υπηρεσιακά τους συμβούλια, τα οποία αποτελούν συλλογικά όργανα της Διοίκησης με αρμοδιότητες επί της υπηρεσιακής κατάστασης των εκπαιδευτικών (βλ. ΣτΕ 2112/2022 σκ.19 και 28).</p> |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 3. | <p><b>ΣτΕ 1890/2023 = 14.</b> Επειδή, ακολούθως, προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη προκήρυξη καθώς και όλη η διαδικασία εκλογής αιρετών μελών των οικείων υπηρεσιακών συμβουλίων έχουν καταστεί επιγενομένως μη νόμιμες, κατά το μέρος που η Διοίκηση εξακολούθησε να θεωρεί υποψήφιους εκπροσώπους εκείνους που δήλωσαν απόσυρση της υποψηφιότητάς τους. Συγκεκριμένα υποστηρίζεται ότι παραβιάζεται, εν προκειμένω, η αρνητική διάσταση της κατοχυρούμενης με το άρθρο 23 παρ. 1 του Συντάγματος συνδικαλιστικής ελευθερίας και θίγεται ευθέως ο πυρήνας του κατά το άρθρο 5 παρ. 1 του Συντάγματος δικαιώματος ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας, λόγω της άρνησης της Περιφέρειας Αττικής να προβεί σε άμεση και έγκαιρη αφαίρεση από τα ψηφοδέλτια των στοιχείων των ως άνω υπαλλήλων. Ο υπό κρίση λόγος είναι απορριπτέος, καθόσον η εν λόγω εκλογική διαδικασία δεν αποτελεί έκφανση της συνδικαλιστικής ελευθερίας των υπαλλήλων, αλλά αποβλέπει στη συμμετοχή αυτών ως αιρετών μελών στο οικείο υπηρεσιακό συμβούλιο, το οποίο αποτελεί συλλογικό όργανο της Διοίκησης με αρμοδιότητες επί της υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων (πρβλ. ΣτΕ 2112/2022 7μ. σκ. 19 και 31).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 4. | <p><b>ΣτΕ 1631/2023 =</b> Περαιτέρω, προβάλλεται ότι η ως άνω ερμηνεία της ανωτέρω διάταξης έρχεται σε αντίθεση με τα άρθρα 5 παρ.1 και 25 του Συντάγματος και τούτο διότι μπορεί μεν η άσκηση του δικαιώματος του εκλέγεσθαι σε διαδικασία εκλογής Ν.Π.Δ.Δ. να υπόκειται καταρχήν σε περιορισμούς, οι περιορισμοί όμως αυτοί πρέπει να είναι πρόσφοροι και αναγκαίοι, να τηρούν την αρχή της αναλογικότητας και να ερμηνεύονται όσο το δυνατόν πιο στενά. Τέλος, προβάλλεται ότι η ως άνω ερμηνεία από τη Διοίκηση έρχεται σε αντίθεση και με το άρθρο 23 του Συντάγματος με το οποίο κατοχυρώνεται η συνδικαλιστική ελευθερία και το οποίο επιβάλλει διατάξεις σχετικά με κωλύματα εκλογιμότητας ή ασυμβίβαστα να ερμηνεύονται στενά.</p> <p>15. Επειδή, όπως προκύπτει από το καταστατικό του Σ.Τ.Υ.Ε. (βλ. άρθρα 1 και 2 του από 16.10.2010 καταστατικού του Συλλόγου), ο Σ.Τ.Υ.Ε. είναι πρωτοβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση (άρθρο 1). Μεταξύ των σκοπών του Σ.Τ.Υ.Ε περιλαμβάνεται η κατοχύρωση, προώθηση και προάσπιση των μελών του και γενικότερα του κλάδου των εργαζομένων στις Τεχνικές, Μελετητικές, Κατασκευαστικές επιχειρήσεις και τεχνικών υπαλλήλων των Βιομηχανικών, Βιοτεχνικών και Εμπορικών Επιχειρήσεων, και του προσωπικού των Τεχνικών Υπηρεσιών του Δημοσίου και του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των Δημοτικών εν γένει επιχειρήσεων, με εξαρτημένη σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου... (άρθρο 2). Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ως άνω καταστατικού: «Τακτικά μέλη του Σ.Τ.Υ.Ε. γίνονται οι εργαζόμενοι όλης της χώρας που αποτελούν το τεχνικό και διοικητικό προσωπικό των Τεχνικών, Μελετητικών, Κατασκευαστικών επιχειρήσεων καθώς επίσης και των επιχειρήσεων του τομέα της ενέργειας και του περιβάλλοντος... . Επίσης, μέλη γίνονται όπου και αν απασχολούνται και έχουν οποιαδήποτε μορφής σχέση εργασίας... .οι Διπλωματούχοι Μηχανικοί Π.Ε... . Πτυχιούχοι Μηχανικοί Τ.Ε... .». Εξάλλου, η Ο.Σ.Ε.Τ.Ε.Ε., όπως προκύπτει από το από 2.12.2006 καταστατικό της, είναι δευτεροβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση με σκοπό, μεταξύ άλλων, τη συνένωση και το συντονισμό των σωματείων που περιλαμβάνει (άρθρο 2ο), μέλη δε της Ομοσπονδίας μπορούν να γίνουν Πρωτοβάθμια Επιχειρησιακά ή Κλαδικά Σωματεία Εργαζομένων Μελετητικών-Εργοληπτικών Τεχνικών Επιχειρήσεων όλης της χώρας, Πρωτοβάθμια Σωματεία, επιχειρησιακά, ομοιοεπαγγελματικά ή κλαδικά, τεχνικών, βιομηχανικών και βιοτεχνικών επιχειρήσεων και Πρωτοβάθμια Σωματεία Εργαζομένων Μελετητικών-Κατασκευαστικών Τεχνικών Οργανισμών-επιχειρήσεων κοινής ωφελείας, του ευρύτερου</p> |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    | <p>δημόσιου τομέα και Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα στο κράτος και μελετούν, επιβλέπουν, κατασκευάζουν, συντηρούν, λειτουργούν και διαχειρίζονται τεχνικά έργα (άρθρο 4ο). Από τα προαναφερόμενα προκύπτει ότι αμφότερες οι ως άνω ενώσεις συνιστούν κατά την έννοια του άρθρου 16 παρ. 4 του π.δ. 27.11/14.12.1926 σε συνδυασμό με τις προεκτεθείσες διατάξεις του ν.1268/1982, συνδικαλιστικές ενώσεις πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας βαθμίδας, οι οποίες επιδιώκουν την προαγωγή και την προστασία των επαγγελματικών συμφερόντων των μελών τους, ως μέλη τους δε εγγράφονται, ως προεκτέθηκε, και διπλωματούχοι μηχανικοί. Υπό τα ανωτέρω δεδομένα, ενόψει του σκοπού τους αλλά και της ιδιότητας των μελών τους, εμπίπτουν, κατά την ορθή ερμηνεία του άρθρου 16 παρ. 4 του π.δ. 27.11/14.12.1926, στο εννοιολογικό περιεχόμενο των παρεμφερών με το Τ.Ε.Ε. συνδικαλιστικών οργανώσεων, είναι δε αδιάφορο για την υπαγωγή τους στην ως άνω ρύθμιση το γεγονός ότι μέλη τους μπορεί να είναι και τεχνικοί άλλων ειδικοτήτων, όπως αβασίμως προβάλλεται από τον αιτούντα. Υπό τα ανωτέρω δεδομένα, ο προβαλλόμενος λόγος περί μη νόμιμης ερμηνείας της ως άνω διάταξης από την Διοίκηση, όπως αυτή εκδηλώθηκε με την προσβαλλόμενη πράξη, και αντίθεσή της με το άρθρα 5 παρ.1, 23 και 25 του Συντάγματος είναι, ενόψει και των εκτεθέντων στις σκέψεις 11-13, απορριπτέος ως αβάσιμος.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 5. | <p><b>ΣτΕ 492, 493/2023</b> = Με τις διατάξεις αυτές του άρθρου 24Α του ν. 4369/2016 ρυθμίζεται ζήτημα οργανώσεως και λειτουργίας της Δημόσιας Διοικήσεως προς εξυπηρέτηση των εκτεθέντων σκοπών στο πλαίσιο των αναφερθεισών συνταγματικών αρχών, ασυνδέτως προς το δικαίωμα της απεργίας των δημοσίων υπαλλήλων. Στην περίπτωση κατά την οποία δημόσιος υπάλληλος δεν εκπληρώνει την κατά νόμο υποχρέωση αξιολογήσεως των υφισταμένων του συνεπεία της συμμετοχής του, ελευθέρως και αβιάστως, σε απεργία, δεν πληροί τη θεσπισθείσα σχετική προϋπόθεση, ασχέτως προς τη νομιμότητα ή μη της απεργίας (πρβλ. ΣτΕ 2135/1982, 1491/1977 Ολομ.). Η ερμηνεία αυτή των διατάξεων του άρθρου 24Α του ν. 4369/2016 δεν έρχεται σε αντίθεση προς το άρθρο 23 παράγραφος 2 του Συντάγματος, διότι η μη συνδρομή της ανωτέρω προϋποθέσεως για την συμμετοχή σε διαδικασία επιλογής και τοποθετήσεως προϊσταμένου συνεπεία απεργίας οφείλεται σε ηθελημένη μη εκπλήρωση της υποχρεώσεως παροχής των σχετικών υπηρεσιών εκ μέρους των υπαλλήλων και όχι σε αυτό τούτο το γεγονός της κηρύξεως της απεργίας και της συμμετοχής σε αυτήν, δεν θίγει το δικαίωμα της απεργίας ούτε συνιστά κύρωση που επιβάλλεται συνεπεία της ασκήσεώς του και άρα δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι προσκρούει στους ορισμούς της προαναφερόμενης συνταγματικής διατάξεως ( βλ. ΣτΕ 711-717/2022 πρβλ. ΣτΕ 2135/1982, 1491/1977 Ολομ.).</p> <p>16. Επειδή, προβάλλεται ότι κατ' εσφαλμένη ερμηνεία και πλημμελή εφαρμογή του άρθρου 24Α του ν. 4369/2016 και των αντίστοιχων όρων της προκηρύξεως η μη εκπλήρωση της υποχρεώσεως αξιολογήσεως των υφισταμένων κατ' ενάσκηση του συνταγματικού δικαιώματος απεργίας (άρθρο 23 παράγραφος 2) θεωρήθηκε «υπαίτια» μη εκπλήρωση της σχετικής υποχρεώσεως των αιτούντων, ενώ η «λευκή» αυτή απεργία, στην οποία συμμετείχαν καλύπτεται από το τεκμήριο της νομιμότητας (εφόσον δεν έχει κηρυχθεί, και δη τελεσιδικώς, ως παράνομη ή/και καταχρηστική). Ο λόγος είναι απορριπτέος διότι, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, η μη διενέργεια από δημόσιο υπάλληλο αξιολογήσεως</p> |

των υφισταμένων συνεπεία συμμετοχής του σε απεργία (ανεξαρτήτως της νομιμότητάς της) συνιστά υπαίτια (ηθελημένη) μη εκπλήρωση της σχετικής υποχρεώσεως, χωρίς να παραβιάζεται το άρθρο 23 παράγραφος 2 του Συντάγματος που κατοχυρώνει το δικαίωμα της απεργίας.

Επίσης, δεδομένου ότι δεν παραβιάζουν το άρθρο 23 παράγραφος 2 του Συντάγματος οι επίδικες διατάξεις του άρθρου 24Α παράγραφοι 4 και 5 του ν. 4369/2016 που θεσπίζουν ρύθμιση οργάνωσης και λειτουργίας της Δημόσιας Διοικήσεως, μη κυρωτικού χαρακτήρα, ασχέτως προς την άσκηση του δικαιώματος απεργίας, είναι απορριπτέα ως αλυσιτελή τα προβαλλόμενα ότι η Διοίκηση έπρεπε να ερμηνεύσει τις διατάξεις του άρθρου 24Α -προκειμένου να διασωθεί το κύρος τους- σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 2 του Συντάγματος, το οποίο α. δεν επιτρέπει τον περιορισμό του δικαιώματος της απεργίας με νόμο άλλον (όπως ο ν. 4489/2017) πλην του ρυθμίζοντος το ίδιο το δικαίωμα και β. αποκλείει τους δυσανάλογους περιορισμούς, όπως, εν προκειμένω, τη λήψη μέτρων κυρωτικού χαρακτήρα (λ.χ. απόλυση, πειθαρχική δίωξη και τιμωρία, στέρηση προαγωγής) εναντίον εργαζομένων που συμμετείχαν σε απεργία, και, περαιτέρω, απαγορεύει την ανταπεργία (άρθρο 22 παράγραφος 2 του ν. 1264/1982).

## II. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ (2023-2025)

### ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

1. Βλαχόπουλος Σπ., Κοντιάδης Ξ., Τασόπουλος Γ., Σύνταγμα - Ερμηνεία κατ' άρθρο, Νομική Βιβλιοθήκη, 2024, σελ. 481 επ.

## III. ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ (2023-2025)

### ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

1. Παρατηρήσεις στην ΜΕΦΠειρ 101/2025 (Νομιμότητα της απεργιακής κινητοποίησης των μηχανοδηγών) - Αποστολοπούλου Ευ.-Κ., ΤΝΠ QUALEX, ΔΕΕ, 3/2025, σελ. 304 - 305.
2. Περί αντισυνταγματικότητας της διάταξης του άρθρου 22 παρ. 7 Ν 2725/1999 (όπως τροποποιήθηκε) με την οποία τίθεται όριο ηλικίας

- για την εκλογή στο ΔΣ αθλητικής ομοσπονδίας - Δετσαρίδης Χρ., ΤΝΠ QUALEX, ΘΠΔΔ, 10/2024, σελ. 881 – 887.
3. Η θεμελίωση του δικαιώματος στην ενέργεια - Παπαθανασίου Αγγ., ΤΝΠ QUALEX, ΠερΔικ, 3/2024, σελ. 353 – 367.
  4. Η αποχή των δικηγόρων ως λόγος αναβολής στην ποινική δίκη - Ερμηνευτική προσέγγιση, οριοθέτηση και εξουσίες του Δικαστηρίου - Βόμβας Α., ΤΝΠ QUALEX, ΠοινΔικ, 8-9/2024, σελ. 772 - 787.
  5. Παρατηρήσεις στην ΣτΕ 2114/2022 (7μ) - Η ηλεκτρονική διαδικασία στην ψηφοφορία των υπηρεσιακών συμβουλίων των εκπαιδευτικών - Μάζου Ιωαν., ΤΝΠ QUALEX, ΘΠΔΔ, 2/2024, σελ. 164 – 166.
  6. Η λειτουργικότητα της ελευθερίας των συναθροίσεων: οι συναθροίσεις στην υπηρεσία της δημοκρατίας - Βουκελάτος Δ., ΤΝΠ QUALEX, ΘΠΔΔ, 2/2024, σελ. 125 – 133.
  7. Επίκαιρα ζητήματα δημοσιοϋπαλληλικού δικαίου - Η αποστρατεία των Επαγγελματιών Οπλιτών - Πατεράκης Ηρ., ΤΝΠ QUALEX, ΘΠΔΔ, 1/2024, σελ. 44 – 49.
  8. Τα Μητρώα συνδικαλιστικών οργανώσεων και εργοδοτών, ως μέτρο για τη διασφάλιση της συνδικαλιστικής ελευθερίας και της συλλογικής αυτονομίας - Παπαρρηγοπούλου Π., ΤΝΠ QUALEX, ΘΠΔΔ, 8-9/2023, σελ. 841 – 851.
  9. Το Γενικό Μητρώο Συνδικαλιστικών Οργανώσεων στο «ντιβάνι» του Συμβουλίου της Επικρατείας - Ληξουριώτης Ιωαν., ΤΝΠ QUALEX, ΔΕΕ, 6/2023, σελ. 705 – 716.
  10. Παρατηρήσεις στην ΣτΕ 2175/2022 (7μ) (Άρθρο 83 Ν 4808/2021 - Περιορισμοί βασικών δικαιωμάτων της συνδικαλιστικής οργάνωσης σε περίπτωση μη τήρησης των προβλεπόμενων διατυπώσεων δημοσιότητας - Υπέρβαση εξουσιοδοτικής διάταξης) - Μαρμάρου Β., ΤΝΠ QUALEX, ΔΕΕ, 5/2023, σελ. 681 - 682.
  11. Χερσαία και ναυτική εργασία - Κοινωνική ασφάλιση - Δικαιώματα στην προκρούστεια κλίνη - Παπαθεοδωρόπουλος Π., ΤΝΠ QUALEX, ΠειρΝομ, 1/2023, σελ. 4 – 15.